

UNIKÁTNÍ ŘADA MATERIÁLŮ CLIL

LABYRINTH

Channel Crossings

Jak na CLIL ve výuce?

Metodologie výuky s učební sadou Labyrinth na ZŠ a víceletých gymnáziích

zeměpis / angličtina

1. O metodě CLIL

Metoda (nebo spíše metodologie) **CLIL** není sice zcela nová, ale zatím není v českém školství příliš rozšířená. Jedná se o **integrované vzdělávání** (CLIL = Content and Language Integrated Learning), při němž dochází k propojení výuky cizího jazyka s výukou odborného předmětu.

Od bilingvní výuky se liší tím, že **má dva výukové cíle**, vedle cíle odborného, i ten jazykový. Zjednodušeně řečeno si tedy učitel stanovuje, čemu žáky naučí ve svém (odborném) předmětu a zároveň které jazykové struktury, slovíčka či gramatické jevy chce se žáky procvičit.

Používá-li učitel například metodu CLIL v hodině zeměpisu, může být jedním cílem naučit žáky **pracovat s mapou světa** (obsahový cíl) a druhým (jazykovým) cílem může být například současné **procvičení stupňování přídavných jmen a jednoduchých otázek** typu: „Jak se jmenuje nejvyšší hora světa? Která je nejdelší řeka Evropy? Je Mont Blanc vyšší než Kilimandžáro?“ atd.

Nepopiratelnou výhodou této výuky je **přirozené využití jazyka v reálných situacích, které nás neustále obklopují**. Je spojena s prosazováním komunikativních metod ve výuce a nenásilnou formou integruje dva i více školních předmětů, podporuje mezipředmětové vztahy, projektové vyučování a nové formy práce. Žáci pracují ve tvořivé atmosféře a spolu s učitelem se stávají jednou pracovní skupinou a týmovými spoluhráči.

Učitel zde působí spíše jako **moderátor celého dění a žáci se aktivně podílejí na vyučovacím procesu**, učí se třídit informace, vyhledávat a analyzovat je, reflektovat vlastní práci a použité postupy. Žáci se také učí sebehodnocení.

V souladu s těmito základními pravidly byla připravena **sada výukových materiálů Labyrinth**, která je určena pro doplňkovou kontinuální výuku metodou CLIL v hodinách matematiky, dějepisu, zeměpisu, přírodopisu a občanské nauky. **Učební materiály mohou využívat žáci druhého stupně základních škol a žáci nižších ročníků víceletých gymnázií.**

LABYRINTH

Učebnice

Pracovní sešit

Poslechová cvičení

Desková hra

Učitelská příručka

2. Seznámení se strukturou sady výukových materiálů Labyrinth

Výuková sada Labyrinth je **první ucelená sada doplňkových materiálů** umožňující souvislou výuku vybraných odborných předmětů, jejichž témata jsou v souladu s tématy ŠVP. Učitelé a žáci tak mají k dispozici materiály, které lze využívat v běžné školní výuce.

Jednotlivé materiály jsou provázány, to znamená, že učivo, které žáci probírají v učebnici, následně procvičují v pracovním sešitu, nebo si mohou zahrát deskovou hru, kde si znovu procvičují jak získané znalosti obsahové, tak i jazykové.

Žáky ve všech materiálech provázejí postavy **David a Laury**, kteří prožívají s dalšími přáteli v jednotlivých předmětech malá dobrodružství a **zprostředkovávají žákům učivo zábavnou a aktivní formou**.

Pro každý z předmětů (matematika, dějepis, zeměpis, přírodopis, občanská nauka) mají učitelé k dispozici **učebnici, pracovní sešit, metodickou příručku, poslechová cvičení a deskovou hru**.

V jazykové kombinaci s **němčinou** jsou všechny materiály zpracovány pro úroveň **A1** (dle SERR) a se zaměřením na témata určená žákům **8. a 9. tříd**.

V kombinaci s **angličtinou** jsou připraveny učební materiály ve dvou úrovních. Úroveň **A1** s tématy vhodnými zejména **pro 6. a 7. třídu a úroveň A2 pro žáky 8. a 9. tříd**. Zvolená témata jsou frekventovaná a výukou se prolínají, takže lze případně využít učebnice v souladu s jazykovými schopnostmi žáků i v jiných třídách, než pro které jsou prioritně napsány.

Učební materiály pro jednotlivé předměty a jazykové kombinace mají obdobnou strukturu, grafické prvky a členění. **Ukázky vybraných lekcí z jednotlivých předmětů v kombinaci s angličtinou** (učebnice, pracovní sešit a metodická příručka) **najdete na dalších stránkách tohoto dokumentu**.

Učebnice

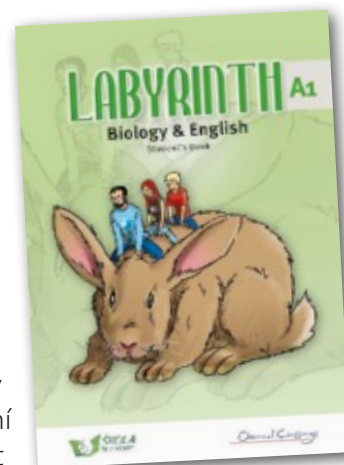
Každá **učebnice** má rozsah 60 stran a je členěna do následujících částí:

- ✓ Obsah – s uvedením obsahových a jazykových cílů a průřezových témat
- ✓ Language for teachers and students – užitečné věty a výrazy pro učitele a žáky
- ✓ Let's play – frekventované věty a výrazy potřebné pro hraní her
- ✓ Nice to meet you – úvodní část představující hlavní aktéry děje a třetí postavu
- ✓ Lekce 0 Let's start – úvodní lekce seznamující žáky s tím, co se naučí
- ✓ Lekce 1–12 – průběžné lekce s jednotlivými tématy
- ✓ Lekce 13 Let's wave good bye – závěrečná lekce, kde si žáci připomenou probranou látku a případně krátkým shrnujícím testem si ověří, že znalosti získali.

Ve všech materiálech, které jsou v rámci sady Labyrinth k dispozici, je kladen **velký důraz na práci se slovní zásobou**. Učebnice je určena pro žáky s jazykovou úrovní A1 nebo A2, přesto je vzhledem k odbornosti nejazykového obsahu třeba zahrnout i pojmy, které tyto úrovně překračují.

Proto je vhodné jako **přípravu na novou slovní zásobu využívat např. myšlenkové mapy, přiřazovat slova k obrázkům**, spojovat reálné piktogramy s určitým (odborným) pojmem a pracovat také se slovníky. Lze využívat slovníky tištěné i internetové, které jsou dnes výrazně častější a žáci se v nich tak lépe naučí orientovat. Podporována je často také dovednost **odhadnout význam slova na základě kontextu**, která je nejen pro metodu CLIL, ale především pro jazykové dovednosti a reálnou komunikaci v cizím prostředí velmi důležitá.

Učebnice a pokyny v příručkách pro učitele jsou směřovány spíše k **nácviku větných celků společně s intonací věty a kontextem**. To je podpořeno také poslechovými cvičeními. Žáci často nejprve vyslechnou nahrávku (buď jednotlivé slovo, nebo např. rozhovor, nebo jeho část) a poté ji opakují. Výslovnost jednotlivých slov a případná korekce je ponechána více na uvážení učitele.

Pracovní sešit

Pracovní sešity s rozsahem 30 stran tvoří doplněk učebnic. Často obsahují rozšiřující cvičení, kterými lze zaměstnat žáky, kteří úkoly rychle zvládají. V některých případech je možné využívat cvičení a úkolů uvedených v pracovních sešitech k zadání domácí práce či přípravy.

Pracovní sešity mají stejně jako učebnice určitou **společnou rámcovou strukturu**. V některých případech jsou rovněž i v pracovních sešitech zařazeny poslechy. Pracovní listy, se kterými žáci případně pracují, jsou součástí metodických příruček pro učitele.

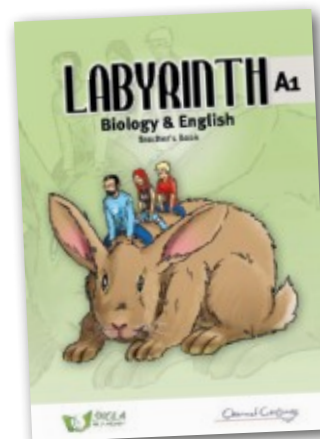
Učitelská příručka

Metodické příručky pro učitele jsou zpracovány samostatně **ke každé učební řadě**. Učitelům jsou k dispozici **v PDF verzi**, která umožňují vzít si s sebou do hodiny vždy jen tu část, kterou učitel aktuálně potřebuje. Navíc, pokud podle určitých učebnic učí více učitelů současně ve stejném čase, není problém se sdílením metodické příručky. Každá z příruček má opět **jednotnou strukturu**, ve které se lze snadno orientovat s využitím uvedených piktogramů a odlišením použitých fontů.

Každá metodická příručka obsahuje také **transkripce poslechů a výsledky úkolů a cvičení** pro rychlou kontrolu práce žáků. Obsahují i **odhad časové náročnosti** cvičení a **návrh nejvhodnějších metod** pro jejich zařazení do vyučovací hodiny.

Jednotlivé příručky mají rozdílný rozsah podle toho, jak podrobně bylo třeba určité aktivity a cvičení komentovat.

Na konci každé metodické příručky najdou učitelé samostatně zařazené pracovní listy, které mohou jednoduše nakopírovat a připravit pro práci žáků. Práce s těmito listy je v metodikách rovněž popsána.

Poslechová cvičení

Poslechy jsou učitelům k dispozici na CD nebo USB disku. Na zadní straně obalu obsahují seznam namluvených poslechů a jejich stopáž. Zvlášť jsou označeny poslechy přiřazené k aktivitám v pracovním sešitu.

Veškeré texty byly **namluveny různými rodilými mluvčími**, aby měli žáci možnost trénovat porozumění autentickému textu.

Desková hra

Deskové hry jsou uloženy v pevné krabici, která obsahuje hrací plátno na tvrdém kartonu, figurky, hrací kostku, pravidla a kartičky s úkoly a aktivitami. V některých případech desková hra obsahuje samostatně řešení úkolů, jindy, pokud to charakter deskové hry vyžaduje, je řešení uvedeno přímo na kartách.

Ke každé z učebnic je zpracována desková hra, která opět **tematicky a obsahově doplňuje a procvičuje probíranou látku**.

3. Možnosti využití sady Labyrinth při výuce žáků

Výukovou sadu Labyrinth je možné využívat **v hodinách odborných předmětů**, tedy přímo v hodinách matematiky, dějepisu, přírodopisu, zeměpisu či občanské výchovy. Materiály lze ale s úspěchem využít **také v hodinách jazyka**. V tomto případě je lépe vybrat takové obsahové téma, které již žáci znají. Materiály jsou navrženy ve většině případů pro výuku v hodinách opakujičích a procvičujících dané učivo odborného předmětu.

V některých případech lze vybrané lekce využít **i pro seznámení s novou učební látkou**. Tento postup je vhodný zejména v tom případě, že daná lekce je zpracována způsobem, který umožní žákům při postupném plnění jednotlivých úkolů a cvičení analyzovat získané poznatky a daný jev nebo postup na základě zobecnění těchto poznatků „objevit“.

Je na učiteli, aby podle úrovně schopností a dovedností žáků a aktuální situace ve třídě vybral vhodný postup a variantu. V tom mu mohou pomoci znalosti získané z CLIL workshopů.

Každá z lekcí obsahuje **aktivity podporující skupinovou práci žáků, jejich spolupráci a společná řešení a zároveň práci s informacemi**. Ve cvičeních lze také dobře vypořádat mezipředmětové vztahy a provázanost úloh s reálným životem.

Při výuce využívající metodu CLIL hraje významnou úlohu organizace třídy.

V učebnicích je velmi často jako forma práce uváděna **práce ve dvojici, nebo ve skupinách**. Pro pestrost spolupráce a rozvoj jazyka je vhodné měnit i osoby, které jsou spolu v interakci. Zároveň je přitom třeba zohlednit, **jaký cíl má rozdělení splnit** – zda je např. vhodné, aby zkušenější a silnější žák podporoval méně aktivního. V takovém případě **není třeba podporovat soutěživost**. Jsou ale např. aktivity, ve kterých může být soutěživost velkou motivací. Tam je třeba dbát na to, aby **každý žák mohl někdy zažít úspěch**.

Žáci si mohou vzájemně si pomáhat text přeložit, najít vhodná řešení, poradit si, pracovat jako tým a prezentovat společnou práci.

Při CLILových hodinách není třeba trvat jen na projevu v cizím jazyce, **pokud žák neví, jak má svou myšlenku formulovat, může použít svůj rodný jazyk**.

Cílem učebnic není primárně zavádění nových gramatických struktur v cizím jazyce. Přesto je většina lekcí zaměřena na vybraný jazykový jev, který je cíleně v rámci daného tématu opakován. V pracovních sešitech je mu často věnován větší prostor, který může učitel/žák využít jako domácí úkol, nebo pro samostatnou práci. **Gramatika zde není cílem, ale prostředkem** a slouží k srozumitelné komunikaci mezi mluvčími.

Učebnice Labyrinth? Výborná zkušenost, kladné hodnocení, oceňuji prolínání učiva, názorné ukázky – lepší představivost pro žáky.

Mgr. Martina Adamová-Eicher, ZŠ a MŠ Potěhy

4. Doporučení, tipy a osvědčené metody pro práci při výuce metodou CLIL

Při počátečním zavádění CLILu je nejčastější obavou učitelů i rodičů, že děti nebudou v cizím jazyce dostatečně rozumět, což může zkomplikovat porozumění látce odborného předmětu. Je přirozené, že žáci nezachytí v cizím jazyce zcela vše, existuje však celá řada metod a strategií, které mohou při výuce CLIL významně pomoci porozumění a vytvořit tak podporu nejen žákům, ale i učiteli samotnému.

Základní strategií, kterou je nutné v CLILových hodinách vzít v úvahu, je **vizualizace**. Je dobré podpořit text či mluvené slovo obrázky, fotografiemi, schémata, časovými osami, grafy, tabulkami či myšlenkovými mapami. Pro písemné úkoly je možné využívat **grafických organizátorů** (např. Vennův diagram). Co se týká zadání, doporučujeme využívat **obrázkových instrukcí**. Žákům také velmi pomůže, pokud učitel rozdá písemné instrukce k aktivitě do dvojic či skupin, nebo je alespoň nechá **promítnuté na projektoru po celou dobu, kdy daná činnost probíhá**. Tyto zdánlivě banální metody mohou významně pomoci žákům porozumět, a tím pádem se aktivně zapojit.

V hodinách CLIL dále velmi dobře funguje tzv. **činnostní učení (learning by doing)**. Žáci uvítají, pokud dostanou příležitost manipulovat, danou látku si takzvaně „osahat“. Může jít o jakýkoli typ pokusů, ale třeba i jen přiřazování slov na kartičkách k obrázkům.

Při systematickém zapojování CLIL je také vhodné využívat **opakujících se činností a každodenních rutin ve škole ke komunikaci v cizím jazyce** (např. zápis data na tabuli, zjišťování absence, počasí apod.). Výhodou je, že žáci dokážou předvídat, jaká otázka nebo instrukce bude následovat, což jim pomáhá porozumět. Neustálé opakování pak zajistí trvalé zapamatování.

V CLILu se také velmi osvědčuje **učení v pohybu a metoda TPR** (Total Physical Response), při které žáci reagují pohybem na slovní instrukci. Obvykle se využívá v hodinách tělesné výchovy, pomůže ale zpestřit i výuku jiných předmětů. Žáci se při aktivitách tohoto typu uvolní, odreagují a zároveň procvičí cílovou slovní zásobu.

Dále doporučujeme občas zařadit **aktivity uplatňující multisenzorický přístup**, kdy žáci například po hmatu poznávají geometrické tvary či tělesa, se zavřenýma očima hádají podle zvuku hudební nástroje či ochutnávají ingredience při přípravě tradičního tanzanského pokrmu.

Velmi dobře v CLILu funguje také **simulace reálných situací**, např. nakupování v obchodě (v matematice), návštěva u lékaře (v biologii), rozhovor reportéra s představitelem humanitární organizace (v občanské výchově). Učebnice Labyrinth přináší celou řadu příležitostí k podobným aktivitám.

Každému učiteli, který by chtěl metodu CLIL úspěšně zařazovat do výuky, doporučujeme absolvovat vzdělávací program CLIL v rozsahu alespoň 8 hodin.

5. Náměty na zhodnocení kvality práce učitele v CLILové hodině

Hodnocení vyučovací hodiny mohou provádět **učitelé vzájemně**. Cílem hodnocení by měla být zejména **motivace učitele k využívání metody CLIL** v dalších hodinách s aspektem zaměřujícím se na průběžné **zvyšování jejich kvality**. Snažíme se tedy vždy najít nejprve to, co se podařilo, a teprve poté se zaměřujeme na oblasti možného zlepšení.

Orientační oblasti hodnocení vyučovací hodiny využívající metodu CLIL:

- ✓ sledování splnění cílů hodiny
- ✓ sledování rozložení a vyváženosti odborného a jazykového cíle
- ✓ způsob procvičování jednotlivých řečových dovedností – mluvený projev, poslech, porozumění čtení a psaný projev
- ✓ zpracování náplně hodiny
- ✓ používání mateřského jazyka vs. cizího jazyka - učitel
- ✓ používání mateřského jazyka vs. cizího jazyka - žáci
- ✓ role učitele vs. role žáků
- ✓ zapojení žáků do výuky – motivace i méně úspěšných žáků
- ✓ aktivita/pasivita žáků – zájem o téma
- ✓ organizační formy výuky – vhodnost pro dané aktivity
- ✓ hodnocení žáků v rámci hodiny
- ✓ potíže, které nastaly a jejich možná řešení (metodika, odbornost, jazyk)

6. Hodnocení žáků při využívání metody CLIL ve výuce

Při hodnocení práce žáků v CLILových hodinách by měl učitel mít vždy na paměti, že důležitá je **motivace žáků a jejich povzbuzování k aktivnímu využívání cizího jazyka jako prostředku komunikace**. Z toho důvodu je doporučeno práci v hodinách neznámkovat.

Aby však bylo možné nějakým způsobem práci žáka zhodnotit, obsahují pracovní sešity vždy na konci každé lekce **tabulku určenou k sebehodnocení**. Každý žák si tak v jednoduché tabulce sám označí míru naplnění jednotlivých cílů. K hodnocení se využívá piktogramů vyjadřujících obrazně úroveň splnění cíle. Takto vypadá například tabulka sebehodnocení žáka po absolvování hodiny občanské výchovy s tématem rodina.

SELF-ASSESSMENT				
Dokážu říct většinu členů rodiny anglicky.				
Dokážu popsat různé role jednotlivých členů rodiny.				
Dokážu popsat svou rodinu.				
Chápu, v čem je rodina důležitá.				

Učitel může spolu s žáky vytvořit další kritéria pro sebehodnocení získaných znalostí, případně dovedností. Po vyplnění hodnocení žáky může učitel **namátkově zkontrolovat**, zda se v sebehodnocení žáci neprecenili, či naopak nepodcenili a zda je vyznačené sebehodnocení v souladu s aktuálními znalostmi žáka.

Řadu učebních materiálů Labyrinth tvoří:

Kombinace odborného předmětu a angličtiny v úrovni A1

Dějepis

Matematika

Občanka

Přírodopis

Zeměpis

Kombinace odborného předmětu a angličtiny v úrovni A2

Dějepis

Matematika

Občanka

Přírodopis

Zeměpis

Kombinace odborného předmětu a němčiny v úrovni A1

Dějepis

Matematika

Občanka

Přírodopis

Zeměpis

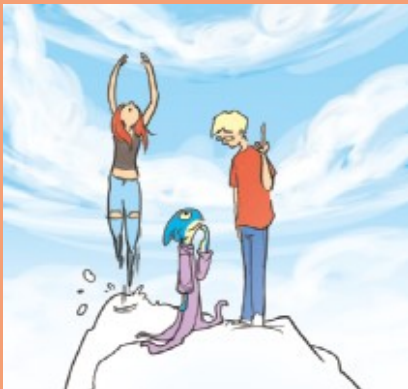
Ukázka z učebních materiálů Labyrinth

Geography & English A1
– učebnice a pracovní sešit

UNIT 4 THE ATMOSPHERE: UP ABOVE THE EARTH

1. EVERYTHING IS READY FOR THE TRIP

Everything is almost ready for the big trip. Ali, David and Laura have to pack some more things and then they can go. They are going to explore life above the Earth.

Vše je téměř připraveno na velkou cestu. Ali, David a Laura musejí ještě sbalit nějaké další věci a pak mohou vyrazit. Budou zkoumat život nahoře nad Zemí.

2. GETTING STARTED

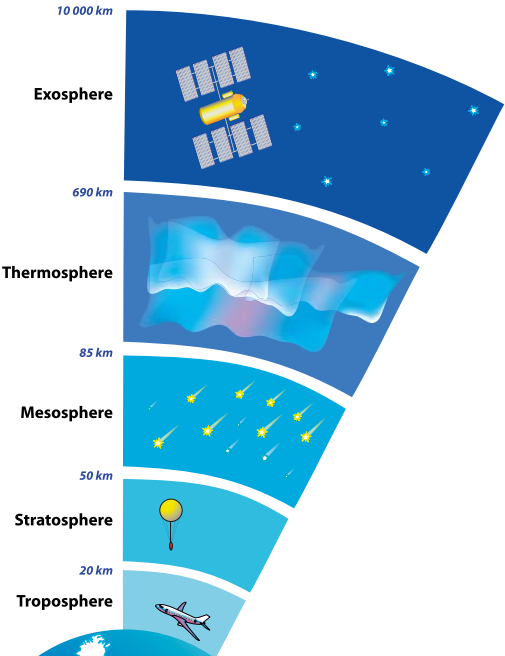

3. WHAT IS UP THERE OVER OUR HEADS?

- The Earth has a layer of **gases**. This layer is called the **atmosphere**. The atmosphere is like a blanket that covers your planet. The Atmosphere is very important for life on Earth. **Air** is a synonym for atmosphere. People, animals and plants **breathe** air. Without air, life would not be possible on Earth.

Air is made of two main gases: **oxygen** and **nitrogen**. There are many other gases and things in the air, but they are in very small amounts.

- The atmosphere is very important for many things:
 - it absorbs heat from the Sun and keeps it inside the atmosphere – that's why it is warm on your planet
 - it keeps the temperature on the Earth **steady** – it is not too hot during the day and not too cold at night.
 - it forms our weather and climate
- Air is:
 - invisible – we cannot see it
 - tasteless – we cannot taste it
 - odourless – we cannot smell it

ATMOSFÉRA: NAHOŘE NAD ZEMÍ

UNIT 4

4. WHAT IF THERE IS A HOLE IN THE ATMOSPHERE?

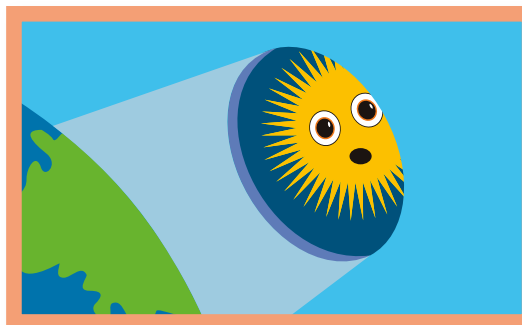
DO YOU LIKE TO SUNBATHE BY THE SEA IN SUMMER?

DO YOU KNOW WHY YOU GET TANNED?

One of the layers of gases above the Earth is called the **ozone layer**. Ozone is a gas produced in the air. It is very important that this layer is in the atmosphere.

What does it do?

The ozone layer blocks many **UV rays** (ultra violet) from the Sun. The rays from the Sun are very strong; they can burn your skin. When you **sunbathe**, your **skin** changes colour. Thanks to the ozone layer, we do not get **burned** from the Sun's rays.

The Ozone Hole

Scientists **found** that in some places the layer is very thin. This is called the ozone hole. When there is a hole, that part of the Earth is not protected from strong sun rays. Because of this, icebergs in the poles melt. The ozone hole is caused by chemicals which are used in refrigerators or air conditioners.

Ozonová díra

Vědci zjistili, že v některých místech je vrstva velmi tenká – takové místo se nazývá ozonová díra. Když je ve vrstvě díra, část Země pod ní není chráněna před silnými slunečními paprsky. Z tohoto důvodu začínají ledovce na pólech tát. Ozonová díra je způsobena chemickými látkami, které se používají v ledničkách nebo klimatizačních zařízeních.

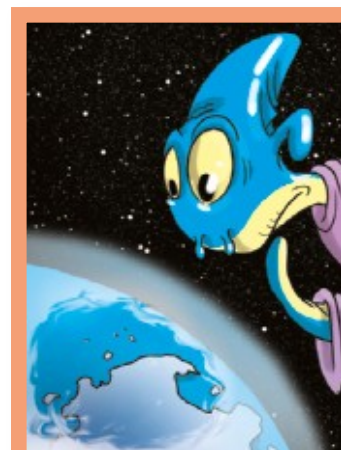
5. CAN YOU IMAGINE?

- What life would be like without the ozone layer?

- What would happen to these things if there were no ozone layer?

- your skin _____
- plants _____
- icebergs _____
- water _____
- animals _____

- Chemicals cause the ozone hole. When do you use these chemicals?
Is there something you can do to use them less?

6. TIME FOR ACTION:

SHOW WHAT YOU KNOW

YOU HAVE HEARD LOTS OF NEW INFORMATION ABOUT THE ATMOSPHERE. NOW TRY TO SUMMARIZE ALL OF IT. PLAY THE SENTENCE GAME:

STEP 1 – CHOOSE 3 CARDS

STEP 2 – MAKE A SENTENCE USING THE WORDS AND A PICTURE

STEP 3 – WRITE YOUR SENTENCE DOWN AND PRESENT IT TO THE CLASS

PEOPLE
(noun)BREATHE
(verb)

= People breathe fresh air.

UNIT 4 THE ATMOSPHERE: UP ABOVE THE EARTH

7. GETTING READY FOR THE BIG TRIP

ALI, LAURA AND DAVID ARE PREPARING FOR THEIR BIG TRIP AROUND OUR PLANET EARTH.

What is Laura taking?

What is Ali taking?

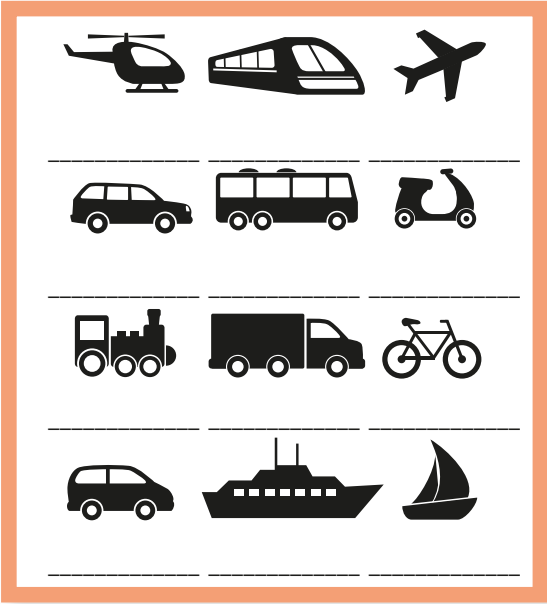
What is David taking?

• WHAT WILL YOU TAKE IF YOU TRAVEL AROUND THE WORLD?

8. MANY WAYS OF TRAVELLING

How will Ali, Laura and David travel?

WHAT MEANS OF TRANSPORT DO YOU KNOW?
WHICH MEANS OF TRANSPORT DO YOU USE THE MOST?
HOW DO YOU TRAVEL TO SCHOOL?

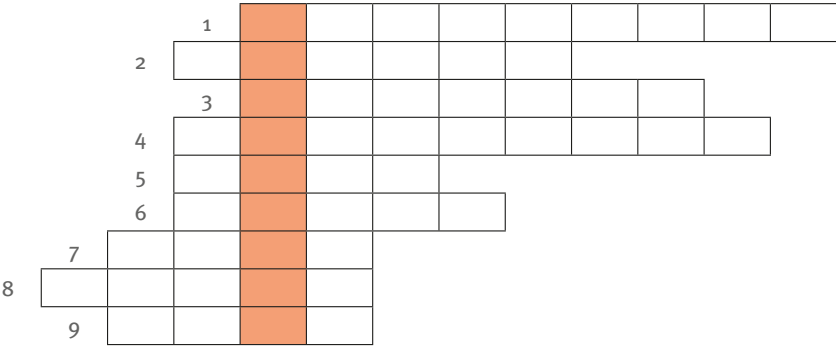

9. CAN YOU DO THE PUZZLE?

Do you want to know the first means of transport that David, Laura and Ali will use on their journey?

Listen to the sounds and solve the puzzle.

Divide which means of transport are used on land, in the air and on water.

ATMOSFÉRA: NAHOŘE NAD ZEMÍ

UNIT 4

“THE ATMOSPHERE CAN CARRY SAND FROM THE SAHARA DESERT
 AS FAR AS NORTH AMERICA.”
 „ATMOSFÉRA MŮŽE PŘENÉST PÍSEK ZE SAHARY AŽ DO SEVERNÍ AMERIKY.“

10. ASK HER! ASK HIM!

DISCUSS WITH YOUR PARTNER WHY YOU NEED THESE THINGS WHEN YOU TRAVEL.

What do you need a passport for? _____

What do you need a map for? _____

Why do you need travel tickets? _____

Why do you need to have some food? _____

What do you need a camera for? _____

11. HOW DO YOU LIKE TO TRAVEL?

WHAT IS YOUR FAVOURITE MEANS OF TRANSPORT?

CHEATER'S CORNER

ATMOSPHERE	noun /'ætməs, fɪə(r)/ – A layer of gases surrounding the Earth	ATMOSFÉRA
ABOVE	preposition /ə'boʊ/ – At a higher place, upstairs, overhead or in the sky	VÝŠE, NAD
AIR	noun /eə(r)/ – A mixture of gases that we breathe	VZDUCH
SURVIVE	verb /sə'vaɪv/ – To stay alive or continue living after a harsh event	PŘEŽÍT
BREATHE	verb /bri:ð/ – To take air in and out of the lungs	DÝCHAT
SMELL	verb /smel/ – To have a particular odour/smell	VŮNĚ/VONĚT, ČITIT
INVISIBLE	adjective /ɪn'vɪzəbl/ – Something that we cannot see with our eyes	NEVIDITELNÝ
SCENT	noun /sent/ – Similar to smell, an odor that we can recognise	VŮNĚ
OZONE HOLE	noun /'əʊzəʊnhəʊl/ – The name used for very thin parts of the layer in the atmosphere which is made of ozone	OZONOVÁ DÍRA
RAY	noun /reɪ/ – A narrow beam of sun light	PAPRSEK
MEANS OF TRANSPORT	noun /mi:nzɒv'trænspɔ:t/ – Different types of animals and vehicles that we can use to move to different places	DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

UNIT 4 THE ATMOSPHERE: UP ABOVE THE EARTH

1. WHAT'S THE QUESTION?

MAKE THE QUESTIONS FOR ALI'S ANSWERS. THEN ROLE-PLAY IT IN THE CLASS.

YOU: _____?

ALI: *I always travel in my spaceship. It is very fast.*

YOU: _____?

ALI: *No, I don't have a bicycle so I cannot cycle.*

YOU: _____?

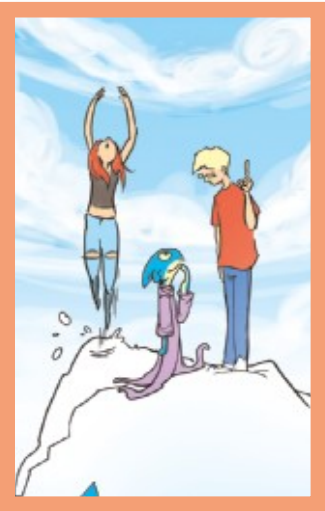
ALI: *Yes, I like travelling, and I'm very excited about our journey around the Earth.*

YOU: _____?

ALI: *I will take a compass, maps and my space GPS with me.*

YOU: _____?

ALI: *I do not think we will get lost. David and Laura are very good guides.*

2. CHECKING YOUR MEMORY

DO YOU REMEMBER WHICH OF THESE WORDS BELONG TO THE ATMOSPHERE AND WHICH TO THE OZONE HOLE?
SORT THEM OUT.

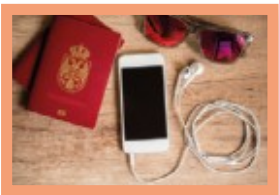
Chemicals – air – gases – thin – breath – air conditioners – UV rays –
oxygen and nitrogen – invisible – blanket – steady temperature

Atmosphere	Ozone hole

3. WHAT WOULD YOU PACK FOR A TRIP AROUND THE WORLD?

NAME THE OBJECTS AND CHOOSE WHAT TO PACK.

I would pack: _____

ATMOSFÉRA: NAHOŘE NAD ZEMÍ

UNIT 4

4. A STRONG WIND HAS MESSED UP THESE SENTENCES.
 CAN YOU PUT THEM BACK IN ORDER?
 Example: is / Atmosphere / a blanket / like ---- Atmosphere is like a blanket.

surrounded / The Earth / by / a layer of gases / is

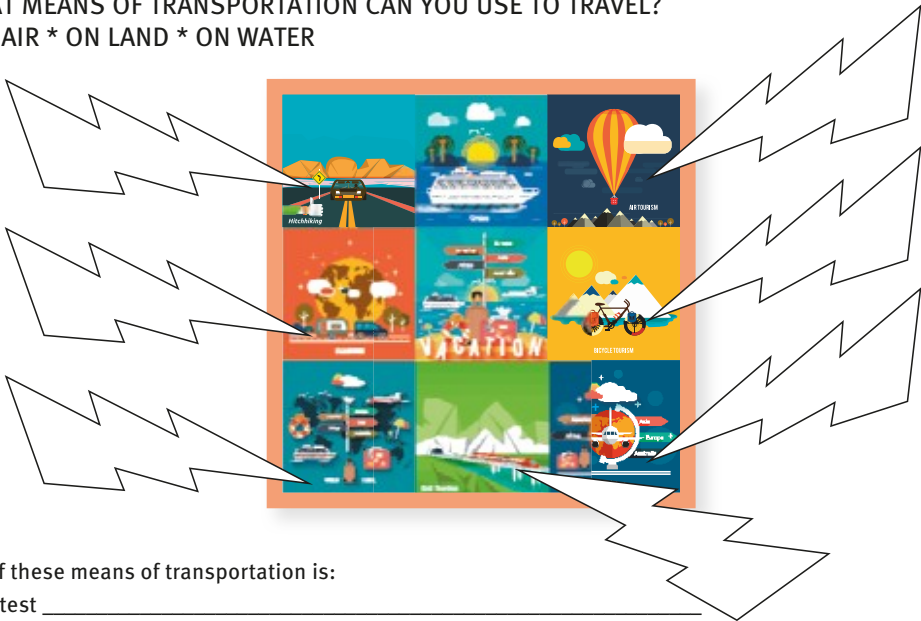
animals and plants / breathe / People / air to survive

invisible / Air / Odourless / tasteless / is

stops / The ozone layer / sun rays / very strong

the ozone hole / Chemicals / create

5. WHAT MEANS OF TRANSPORTATION CAN YOU USE TO TRAVEL?
 IN THE AIR * ON LAND * ON WATER

- Which of these means of transportation is:
- the fastest _____
 - the most comfortable _____
 - the least comfortable _____
 - the most expensive _____
 - the cheapest _____
 - the most luxurious _____

SELF-ASSESSMENT	😊	🙂	😐	😞
Vím, co je atmosféra?				
Dokážu anglicky říct proč je atmosféra důležitá pro život?				
Vím, co je ozonová díra?				
Dokážu pojmenovat různé dopravní prostředky?				

NABÍDKA PRO UČITELE ZŠ, SŠ A VOŠ

MÍSTA KONÁNÍ A PRŮBĚH KURZŮ

Otevřené kurzy probíhají v našich učebnách v Praze 8, Thámová 32.

Kromě Prahy realizujeme otevřené kurzy i v dalších městech v rámci ČR.

Aktuální termíny otevřených kurzů najdete na našich internetových stránkách **www.ucebniceclil.cz** v sekci KURZY, kde zveřejňujeme také pozvánky s anotací jednotlivých kurzů a odkazy pro přihlášení.

Realizujeme také kurzy na míru při-
způsobené potřebám učitelů přímo
na jednotlivých školách.

Na našich facebookových stránkách
fb.me/www.ucebniceclil.cz věnova-
ných učebním materiálům Labyrinth
a dalším vzdělávacím aktivitám si kromě
aktualit a informací o plánovaných ak-
cích můžete prohlédnout také fotografie
z našich předchozích kurzů.

TEMATICKÉ OBLASTI KURZŮ VHODNÝCH I PRO ŠABLONY

■ METODA CLIL

– 8, 16, 32 nebo 58 hodin

■ MENTORING

– 32 hodin

■ HRY VE VÝUCE CIZÍHO JAZYKA

– 8 nebo 16 hodin

■ JAZYKOVÉ KURZY – AJ NEBO NJ

– 24, 56, 64, nebo 82 hodin

■ ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

– 8 hodin

■ FORMATIVNÍ HODNOCENÍ

– 8 hodin

**AKREDITACE
DVPP**

UČEBNÍ MATERIÁLY LABYRINTH

Pro vaše žáky zajistíme dodání učebnic a pracovních sešitů k vybraným kombinacím předmětu a jazyka, učitelům dodáme poslechová cvičení, deskové hry a metodické příručky. Poskytujeme množstevní slevy.

ZÁKLADNÍ CENA

Položka	Cena s DPH
Učebnice	239 Kč
Pracovní sešit	149 Kč
Desková hra	298 Kč
CD	58 Kč
USB disk s poslechy ke všem AJ učebnicím	539 Kč

BALÍČEK PRO ŽÁKA – množstevní slevy cena za učebnici + pracovní sešit

1–19 ks	základní cena	388 Kč
20–39 ks	15 % sleva	330 Kč
40–59 ks	20 % sleva	310 Kč
60–79 ks	25 % sleva	290 Kč
80 ks a více	30 % sleva	272 Kč

BALÍČEK PRO UČITELE – množstevní slevy U + PS + DH + CD, zdarma učitelská příručka

1 ks	základní cena	744 Kč
2–4 ks	15 % sleva	632 Kč
5–9 ks	20 % sleva	595 Kč
10–14 ks	25 % sleva	558 Kč
15 ks a více	30 % sleva	521 Kč

Ukázky všech materiálů si můžete prohlédnout na www.ucebniceclil.cz.

Pro více informací o nabídce nás můžete kontaktovat na labyrinth@chc.cz nebo na telefonu 210 215 367.
Osobně se s Vámi rádi setkáme v kanceláři Channel Crossings v Thámově 32 v Praze 8 – Karlíně.

UNIKÁTNÍ ŘADA MATERIÁLŮ CLIL

LABYRINTH

WWW.UCEBNICECLIL.CZ